

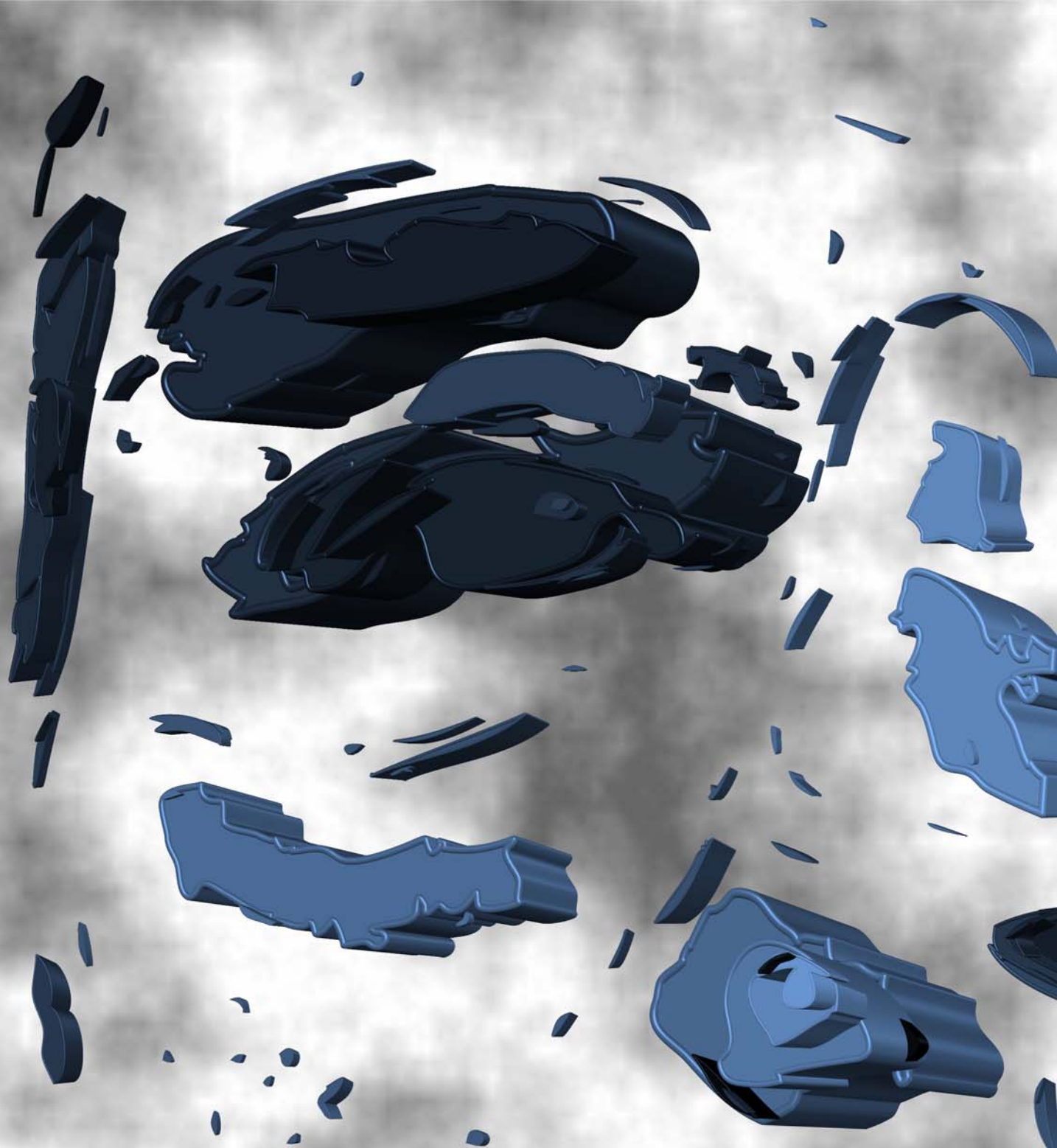
Vladimir Gajšek

PRIGODNIŠKO
PISMO

znanemu
neznancu

in

neznanemu
znancu

Osnutek za neodposlano pismo ali voščilo

/ dne 1. avgusta 2001 /

v

AVBER

Tarasu Kermaunerju

je prigodniško pismo, je darilo za rojstni dan znanemu neznancu in neznanemu znancu, ki je vedno presenečal s svojimi kritiškimi in človeškimi pogledi, v svoji presunjenosti pa je vezal iz enega besednega tkiva druge tekste, tako da je navezel v svojem živahnem in ličnem veziljstvu blizu že sto knjig, obenem pa se mi zdi, da moram dodati, kako je prav Taras bil ljubkovalno poimenoma

podoben svoji lastni Tarči:

Tvoj življenjepis zvezdnatega neba je v govorici
osenčen in osončen izza svinčenih časov z zakoni svetlobe in biti,
da se srce pogovarja s pametjo v tihotnem soglasju, v opustelih krajih
kričavo zamolčanih časov in danes skoraj neznanih imen -

v ljubljanskem krogu najprej s Kozakom in Smoletom, potem brezperspektivno v *Perspektivah* in naposled novorevijaško izza problemov ter v Avberju z ženo Alenko sam..., medtem ko se črke nizajo in se izgublajo v besedovanje, v kdaj muhaste zapise za daljše življenje in srečo biti, kakorkoli za srečo srečanj in biti, v času postmoderne in njuejdževskih poskusov razvrednotenja "vseh" vrednot, dovolj je velikih slovenskih senc pod evropskimi žarometi, družinskih preglasovanj, šele mrzlično v molitvah in slavjih potem in Opus Dei v vročicah, v mistični zamaknjeni pozi svete Terezije Avilske, in če pomislim, da že vsaj

kakor od nekdanj v usodi izpolnjuješ vprašanje
in polniš morje z vedrico peska ali puščavo z vedrico morskega vala
pod kategoričnim imperativom ozvezdenega neba,
v prečudni grapi slovenstva, kjer bežijo bežne sence iz jam
svoje onemele govorice v krikju brezna
v katehumenatu, da se prepričaš sam s križem v procesiji
in z banderco prestopa v Besedo -

dvajset in več let živim v Ljubljani, ker sem se umaknil iz mariborskih knjižnic, kavarn, ulic in iz strahotno nasilnega ali nepriznanega podeželanstva verjetno le in samo v drugo faro podobnih, le da mešanih razsežnosti, uvidevam kvečjemu, kako morem navzlic nevzdržnosti vzdržati, zdaj tudi sam s sinkom Vidom, genialnim in čudovitim fantom, človek je osramočen in razočaran, ko ga preganjajo z očitno krivico in odpirajo za nedolžnega tudi zaporni list, da se pogled brez premisleka zaslepi s solzo ogorčenja, da je pot daljša in je herbarij zapisnikov debel od ene same zavrte sploščenosti, če celo enoličneži kolobarijo kot dvoličneži po močvirju sifonskih otročkov,

vrh ledene gore ničesa

je

vse

dno ekstaze biti,

moral bi morebiti pisati z manj bridke grenčice v razmerah, ko se sprenevedajo eni proti drugim tako, da se brezobzirno med seboj izigrajo, a prejmejo vendarle dobiček, zasedejo svoje kanclijske postsocialistične položaje in kakor da nič ne vedo, potlej pa lahko ignorantsko prezirajo vsak vsakogar, ne res, to slavna slovanska je sloga, ampak stvari so eksistencialno kdaj tudi krvave v svojem ničesu in zahrbtni napadalnosti, ko se izpiši svinjska kuga kot ideološka rdečina v zapahnjenih sodih pijanskih sodb,

reka kritike v igri besed odvalovi k silovitosti,

da je sleherno blebetavo jecljanje ponorelo,

ljubezen in prijateljstvo pred resnico,

vse, kar se je ustavilo v minuli uri in v pričakovanju,

močnejšem od smrti in golega truplojednega obupa ali v neizrekljivosti -

da ne morem nizati sproščeno jubilejnih postmodernističnih besedovanj, niti ne v mitologiji znova vzpostavljenih računalniških bajanj ali v zazrtem avtizmu videoholikov, vse tudi za življenje in preživetje in v agoniji čudnih maratonov šahovskih in drugih figur, s pogledom spod pesjanskega čela, kakor da je fetalno obzorje odprto nad drugo zemljo onkraj,

v dvorcih in palačah si pustil ječo samote in očetovo ponovitev zgodovine,

zgodovinarsko srčiko zemlje in dobrote v zaupljivem petju, a v ihtavi domačnosti knjig,

v slogu sprejetih družbic, brez posebnih službic,

le s skokom v eksistencialno tujino in v dialektiko nepovrnjivega mladenišтва,

v čarovniji si bil na tej strani zemlje, na oni strani neba

s prijatelji, ki te ne pozabijo in ti ne spodmaknejo tal

brezperspektivno, dasiprav

hladna in gladna je tista privoščljivost, slovenska zavist in napadaštvo, sumničavost, medtem ko bi vsak le imel svoj avto, svoj računalnik, svojo mikrovalovko in toplotno ogrevanje in priključen mestni plin, uvožen v tostranstvo komaj še zadostnega cinizma in bevskljanja modnih vladnih psičkov, izza predvolilnih klicev skozi čorbo in golaž, z omamnimi šopki muhastega osramlja in črnovdovske požrtnosti, ker se ne vrne nihče – razen Boga,

o nerazvidno, nezavedno, zazibano v sen kot v rečeh, v igračah,

pritrkavanje z jajci v času vojne in srhkega miru,

molk izza razodetja, spev izza petja,

jok v grlu, beseda na jeziku:

o v deželi nožev!

potem ko mi je umrla žena Jelena, diplomirana pravnica in slikarka, moja zresnjena lepotica, ki me je oboževala, potlej pa so jo potisnili v shiranost in smrt komunajzarski zblojeni in pijano narkomanski tipi naskakaštva, poslanci tako rekoč izvršilne volje udbomafije,

je prošnja in je usmiljenje in je molitev,

tudi če pater Peter mrzlo kaznuje in grozi drugače

in reče, da za otroka ni

usmiljenja

do konca,

k uničenju so prispevali destruktivno, nehumano in zoper normalno slovenstvo iz družinskih vrst "Čobana", kakor se je udbomafijsko reklo tistim, ki so leta 1952, kot je omenil izza udbovskih beograjskih vrst vladali v zaporih, bili šefi jugoslovanskih zaporov, po pričevanju Ljuba Sirca *Med Hitlerjem in Titom* pa je bil tedaj šef ljubljanskih zaporov prav Čoban, kaj šele kakor je zatrjeval o krojaškem vaškem tiranu Leky v onkajšnji udbi šefič Milan Apih, medtem ko so naši starši bili uradniki in so gradili domovino, zlagali opeko domače slovenske zavesti za novi dom ter je raslo mesto za mestom,

zvečer je marsikdo ubit

in zbit od praznega dneva,

zjutraj je marsikdo skrit,

preden odide na delo in ne ve, kam pelje pot najdlje,

ko prižge avtomobil in se ozira brez spomina

v vsako bodočo zgodovino,

a lejsiga, povsod so se razsejali, tu in tam, politično razvidno vrhnje v udbomafijski delikvenci in državnem kriminalu, ko je bil po lastnem pričevanju tudi Čoban "najboljši prijatelj" tovariša Mijau-mijau alias Ivana Mačka Matije, ta pa spet nedotakljiv vsakokrat ob jugodiktatorskem maršalu..., kakor je bil drugod spet onle F. Saje s svojim sorodstvom vključen v vrsto katoliško cerkvenih struktur, tako da so delovali nekako skupaj – in prav čudno, za crkavajoče vodje ali firerje jugokomunizma so kakor vselej skrbele celo častne sestre izbranke, saj so bile v poštenosti nenevarne negovalke, od Josipa Vidmarja do E. Kardelja itd., kar kaže na polimerno moralo, ko so si vrhnji firerji oskrbeli še zadnjo oskrbo kolikor le mogoče v prizanesljivosti in resni skrbi za bolezen ali svoje crkavajoče postopno (iz)ginevanje, potem ko so zakrivali ničkoliko muk, bolečin, pregonov, pobojev ali smrti političnih nasprotnikov kot notranjih sovražnikov lumpen-mono-partije,

nihče več ne verjame,

da je bil tisti čas, ko smo obuli otroške sandale in smo kratkohlačniki šli v raubšic,

da smo poravnali oslovska ušesa v zvezkih in zavihali rokave

in smo namakali peresa v tintnike in pisali,

da smo verjeli, ker smo mogli

biti,

tukaj pa se mali bitjec zveže v zakonsko zvezo in družinska razmerja z malo bitjico, oba sta lahko v šoli osnovni tovariš in tovarišica, skupaj naklepata predrzno nastopaštvo in oblast, pa še z zahriplim videzom neučakljive slovenske privoščljivosti, malenkostne maščevalnosti, jalovega strupa, s katerim zavdata vsak po svoje in oba skupaj, in tako v tisočero, neštevilno napuhlih malenkostnih bitijc vlada meni, tebi, nam, tukaj med ljubljanskim gradom in črnuškimi gobavci, med šiško izza barjanske megle in višjimi viškimi sloji, ki v svoji nizkotnosti hlepijo po kaznovanju, vsa ta pazniška naseljena svojat, priljudno sovražna vsemu, kar vsaj malo zadiši po slovenstvu, kajti lastno mater bi prodali, če bi mogli, za mal denar, ampak uradno in po obrazcih ter z videzom usodne sodbe v imenu ljudstva, s ponižanjem, zaničevanjem, z delikventi, ki tepejo naokoli in izzivajo oblastniško in kradejo, kolikor pač le hočejo, ja, že osnovna šola je zakon!

kam bi z vsemi prstnimi odtisi in dosjeji,

kam z brezimnostjo sužnjev in njihovih žena in otrok,

kam bi z ekonomijo nič in s kljubovanjem med zaporniškimi železjem in stenami,

kam bi z zgodovinskim spominom, ko se veže beseda v besedo,

in Vital Klabus, prevajalec Te je obiskal s *Sodobnostjo*, kjer sem ocenil pisanja v kraticah in v nizanjih literarno-kritičkih kontekstov, ne da bi me o obisku obvestil, le tisto številko *Sodobnosti* je pripeljal posebej v Avber na "pokazanje", o čemer sem izvedel mnogo mnogo pozneje,

kaj veš, kako se godi danes tistim, ki nas preganjajo

in nas pretepajo bolne kar doma

in nam trgajo poštna nabiralnike

in nam "anonimno" kradejo kolesa, motorje ter se uspešno režijo,

ki nam pisarniško odžrejo naš vsakdanji kruh,

ki tlačijo in zatirajo šoloobveznega genija v oddelku razredne zavesti,

ki hladno disciplinirajo in se zlažejo v zahrbtnih dogovorih,

o, mogoče je tukaj umrla resnica,

drugi podtekst, zapisnik zapiskov mimogrede, kako je namreč v beli Ljubljani, je in ostane tudi celo še v mestu drobnjakarsko lisjaškega, mešanega nasilja ali v prestolnici temne anonimnosti v stanovanjskem bloku ustaljenih tujcev ali sosedov,

hej, grmade, mar gorite,

nam srečo v ničes razpodite,

medtem ko požigalci slovenskih domov ostebrijo v vladni palači, v parlamentu,

v šolski pisarni, v govorilnicah zasliševalnicah,

medtem ko slepota prelije nebo in vztrepečejo uboge roke v molitvi,

in kaj je mrakobno otožnega, kaj

je v soseskah medsebojnih tujcev, v preziru sprenevedavih nasprotnikov, sovražnih obrazov, ki žrejo sami vase od same hudobije in privoščljivosti na gorenjski način, tudi večidel protislovensko, kajti v ljubljanskih mestnih četrtih životari in se ne izživi zlo, malenkostno podeželanska trucistična navadica, hlepota malih ljudi, malih učinkovitih zmalo sredstvi, a z močnimistrup, tako rekoč anonimno, z vljudnim tepežem do smrti, če ne gre drugače, z zaničevanjem utelešenja že pri oltarni menzi, s kaznovalnimi postopki za prazen ničes, le da dobijo koga v svoješapice, takšne mrzloglede trapice,

z žličko koasina, z žličko heroína

huronski hrup herojev hrumi

in hromi zategnjene podobe hudičev in zasmehljivcev še pred zlatimi oltarji,

v grobu zloženih kosti, v grobiščih razmetanih kosti,

v slovenski mili veri domovinske oblasti,

ampak sem v zdravem življenjskem slogu vzdržal, podlost pa se izživlja še postkomunajzarsko kar naprej, kar je zaničljivo in skrajno žaljivo in obrekljivo, da me boli, ko vidim, kako spreminjajo mali oblastniki in duhovne lezbače v šolskih, cerkvenih, bivalnih, kaj šele v literarnih okoliščinah, ko se tovarišije četrtipismeno izživljajo le z obrazci, belo Ljubljano v neko daljno, kaoidno in balkanoidno zakotje ali v malomestje podeželansko privoščljivega ter aufbiksarskega tipa, ko kradejo redno tatovi koles bicikle iz kolesarnic, iz garaže "anonimno" mi ukradejo vsak moped, še izpred bežigrajske cerkve sunejo -seveda zaklenjeno- kolo, ker je Ljubljana naseljena s prisilnimi naseljenci, s presitimi pretepači, s čapci in čefurji takole mimogrede, tudi z nekakšnimi provincialno podeželanskimi babšeti odkoderkoli, oblast je sprijena menstrualno namreč do konca in čez, pa še plačani so, da zganjajo nasilje in pokažejo pravo rilčenje in krulave rilce običajno šele ob koncu, kakor neimenljive osebe brez penisa, šolske osebe pri zborničnem koritu, še pater izobčevavec pa je samo predator eksterminator in inkvizitor kakor v kakšnem poceni filmčku ali v tv nadaljevanki,

potiho se je razlezla mrakoba grenkoba pelina v strupni vodi,

v obupnih stavkih je splavalo slovenstvo skozi brezčasje in vse dlje v neznano cvetje žvepla,

in kar je še upanje, se lomi v nasmehih, medtem ko otroci umirajo

in se režijo hijenske tovarišice v podganjih razredih

in tovarišice določajo usodo vsake slovenske družine, ker ljudstvo molči strpno

in samo v kakšnem pajzlu umazano govorcajo o Evropi nevesekje,

danes živim,

živim vsaj v izračunih vztrajnosti in v zvokih Eliotovih štirih kvartetov, v prešernem smehu izgubljene ribičije in vrbe žalujke na vasi, kamor se obesi poskusno France, ker je Jožek umrl, živim v bližini 20110 dni, torej izračunano med koraki in povoščenim nebom 482640^h ali 28958400' in naprej v sekunde, umirjeno v vsaki vreli celici, nepredvidljivo torej 1737504000" in več..., biosferno, prijazno v skrivnosti življenjske energije in z organskim staranjem, v bolečinah rojen, kdaj že sestavljen tudi večidel iz vode in drugih deenkajevskih sestavin organsko, med vrnjenimi rajnimi ali z močjo jedače in odžejanosti in razmnoževanja, tako kot je vsak posamičnik rojen iz posamične mame vnačaj, pozorno svetovno skozi tisočletja, tudi naprej samo po mami in očku, a posebej le iz matere, v biološki zasnovi posebnosti, živ v okolju, ves vesel vesolju, v dihu in upanju, v družabnosti z drugimi, med genotipskimi in fenotipskimi značilnostmi po genomu, kdaj na vozičku, kdaj s sprehajalno palico, kdaj na berglicah celično kloniran, a odmirajoč, v skrivnosti rasti, le da za koledarsko in v smrti neumrjočo večnost,

in ne živim za danes,

in kaj je treba brati med brati,

medtem ko je France, naš, tist'le Rib'čev, že povedal, vsaj v *Novi pisariji* in *Glosi* in v *Pevcu* in v *Sonetnem vencu* in v *Sonetih nesreče* in v *Zabavljivih sonetih* in v *Zabavljivih napisih* in sploh v klasično romantičnih *Poezijah*, kako da zdaj na Krajskem vsak pisari, in nič tako samoumevno, kakor se dozdeva na prvi pogled, in kaj so storili šele njegovemu pranečaku, ljubljanskemu škofu Antonu Vovku, so ga na novomeški železniški postaji pričakali tako, da so ga ožgali z bencinom "zavedno", da so ožganine ostale na vratu doživljenjsko in je zajokalo Marijino prebodeno srce,

v puščavi rojijo kobilice zla in se usmradi kri in pitna voda,

medtem ko kolena puščavnika tonejo vsečasno v živi pesek, da so sama samcata usta,

da je pusta noč šele v teku zvezdic tudi nevidno,

ponavadi ni Jakobove lestvice nakvišku k neizsanjanemu Bogu v nebesih,

ponavadi mrko strmijo vase in ščemijo v oči šolski razredi,

ponavadi je dopustno odpuščanje, ker si vreden tolažbe,

o Bog!

ampak je zdaj kakor v Ljubljani nekako odveč in skoraj ta naš France prepovedan, pomislim na Celovec, kjer je umrla pesnikova mati, on pa ni šel na pogreb, kako usodno, ne res, kaj šele s Slomškom, proč se obrne šolska tovarišica, ker je moj Vid vzgojen v prešernem prešernovskem duhu in lahko deklamira Prešerna vsaj dobre štiri ure, s čimer vzbuja celo privoščljivo zavist, češ, a se bo zmotil, kaj pa tista druga pesemca itd., ja, uvrščenost v biblioterapijo, da se sooči človek s komaj kaj več kot odkritim lastnim gnusom, celo sartrovsko ali camusovsko, proč

se poganja nagon ljudskih množic, proč in v izpisano rakasto svobodo in frontno

v odločitvi in dvomu,

proč

se obrne še tovarišica osebna zdravnica, ki je konfidentsko delovala proti otroku in meni, da bi me strpali v dolgoletni zapor na način krivosumnega napadaštva, zahrbtnih obrekljivih in razčlovečenih dogovorov kakor v časih socialističnega samoupravljanja, namreč skupaj s premaknjeno zlobnimi

socialnimi lumpenproletarkami ter s sprijenimi šolskimi tovarišicami..., tudi na sodišče so naju že vlekli te oblasti z lažnimi, povrhu policijsko kretenskimi obdolžitvami in brez dokazov in s splošnimi komunajzarskimi parolami, naposled so se kajpak le umaknili – a nihče od zlikovstva ni letel na cesto, koliko medsebojnega sovraštva, nakopičeno proslulega prostaštva, sicer uradno in plačano, sicer po preglednih obrazcih in s komaj čitljivimi brljuskanji nerazumne govoričnosti, godljanje pa tako,

žive so rane in zlato tele muka v muki živega ognja,
karkoli pomeni karkoli, vesla čez reko Lete, Haron v Had in hlad bežnih komaj še senc,
ni me strah ptic selivk, ni me strah ukazov onstran, ki grozijo ubiti
v biti
čas in življenje, ki grozijo
izbrisati svetlobo iz dneva in raztrgati fotografije in albume,
da so smetišča polna videokaset in odvrženih ploščkov,
in sam si v očetovem plašču, razdal si se,
sam si, ki te je skominalo poletje turškega medu in srbskih prijateljev,

to je

pač spačena, skozse stlačena brezmožganska Ljubljana, kjer te pustijo crkniti, ker si Slovenec ali še kulturna družina s krščanskim izročilom povrhu, samo opravljivo paberkovanje in obrekovanje s klevetaštvom naokoli, kako da ni kaznivega dejanja ne kazni brez zakona, brez brezakonja in prisile, kajti pol

je noč
opoldne,
pol

stoletja komunizma je doslej, še v novem tisočletju opravilo svoje, s slovenskim kremenom in kresilno gobo, *Aimas-je un rêve?* da se je Ljubljana -...
jamais ↓ *quand bien même lancé dans des / circonstances éternelles / du fond d'un naufrage / soit / que / l'Abîme / blanchi / étale / furieux / sous une inclinaison / plane désespérement/ d'aile...* - o, vsaka stolnica je padla in se sesula vase, v vibaste ruševine filma in zazidanih oltarjev, se je biserna pena ustnic posušila, se je tajnost sprevrgla v nekakšno zakotno palanko, pol evropsko in pol podeželansko mestece s svojimi nadaljnjimi krajevnimi skupnostmi in prepadi, z dvorišči izgnancev in priseljencev, z vsiljivci kurjefarmarskega gnoja, o čemer je govoril kontekstualno po tv in sicer Jože Pučnik, tudi Vlado Habjan, tudi kdaj mimogrede Torkar, tudi Viki Blažič, storilci besednih dejanj, nič več na travnati stezi in mimogrede mimo kot na *Holzwege*, sankcionirani skrajno negativno in strogo, neusmiljeno, da se nadaljuje potegavščina, se nadaljuje otrok z velikimi radovednimi lačnimi očmi, tudi prej onle Bohinc, ko sem ga obiskal, življenje ne verjame več vase, pot se je sklonila pod obokom nebesa, Zoisova palača vzdihuje med preiskavami, kaj pa Vlasto Kopač idr., nekakšna oblačnost, bistrice razodetja, pripev ugašajočih luči, še celo partijsko partizanska grafika v domačnosti prikrite primestne medvojne barabije, Poundov Libreto, *Dolmetsch naj vedno gost bo tvoj*, okupacijska bodeča žica, viola okupacije, AZU, kdo je bil proizvajalec, kdo je delal meglo,

v monštranci

leščerbe, roženkranci –

Bog je pri nas, Bog, bodi sprejet

med nas!

krivda oljčnogorske noči, med kamnitimi potmi, skozi jezersko valovje,

na vrtu getsemani in izza holmov in hiš,

krivda, ki je v grehu spetovana s pestmi in izdajalskim poljubom,

brez čistega sožitja pred križano goro,

z eno samo samoto biti,

krivda, ko se izihti še otrok v materino naročje in se izpiha,

ker je

zaenkrat dovoljeno še vedno privilegirano enoumje, po načelu svoji k svojim, namreč ko

podganjeki v svojih ljubljanskih kanalih, po tajnih kanalih uradnih zvez in preganjaške plačanosti, in tukaj moram reči, da so me že tudi domov prišli, ko sem imel pljučnico in bil čisto omahel, zmlatit gangsterji, sosed iz 3. nadstropja, imenovan "Crni" in njegov kompanjon "Luidži mafiozo", ker sem si drznil vljudno reči, naj vendar ne tepejo naših otrok na dvorišču, ki se brž izprazni, le da se pojavi delikventno mamilarška tolpa Zelene jame, podprta z rdečim, še vedno opičjeritnim in politično rdečim Bežigradom, in če gre takle pretepač mimo, kar sikne, češ, kaj ga gledaš in te že hoče vnaprej pretepstiti, in to so stare fore, ne res, Ljubljana se je sprevrgla v mešanico nekakšne podeželanske primitivnosti, navzven pa se delajo znorelo uradno, kakor da se ne dogaja in kakor da se ni zgodilo, in "Crni" in "Luidži Mafiozo" in druge klape mlatijo še naprej, dokler se ne izčefurijo v strahovladi, saj se jim nič ne zgodi, tako kot počne ravnateljček, tolsti Tone ali ravnateljica, shisterizirano preračunljiva in objestno jezava Francka, kaj pa šele onale ravnateljška baraba, ki se norčuje iz Prežihovega Voranca, kaj pa čufarsko izčefurjena ravnateljica..., koliko jih je v osnovnošolski Ljubljani, koliko med sabo povezanih v združenju osnovnošolskih ravnateljic in ravnateljev, vsa ta socialistična klumparija, titoistična lumparija, preplačane paznice in pazniki, ki vzgajajo k hudobi in nasilju, da so že otroci ljubljansko brezobzirni in težki,

izgorevanje v želji se je utrudilo lastnega plamenenja,

naj bi se duh osvobodil šepetavih ustnic in šklepetavih kosti,

naj bi zapela vzgorela pesem mladih dni,

naj bi padli mejniki med ljudmi, naj bi srce dotrpelo,

življenje ljubljansko – en sam nenehni silobran, ko ni kaznivo dejanje tisto dejanje, ki je storjeno v tako imenovanem silobranu in je silobran tista obramba, ki je neizogibno potrebna, da storilec odvrne od sebe ali koga drugega kot istočasen protipraven napad, ker se zgodi, da so tujci domovinci in sodržavljanji, da je zamaknjenost v molitvi čisto odveč, da klavnice človeške uspevajo med lilijami, da so utrujene oči od notranje svetlobe, o utihnjeno glasbilo čudí, in storilec, ki je prekoračil meje silobrana, se sme kaznovati mileje, če pa je prekoračil silobran zaradi močne razdraženosti ali prestrašenosti, povzročene z napadom, se mu sme kazni tudi odpustiti, a kdo sploh upošteva kaj takega, nasilje je nevzdržno in postkomunistično od šole do urada, nobena slovenska mati ne čaka več otroka, da bi prikoral iz šole, šola je dom, drugi trepetec smrtno in zgodaj, v čustveni smrti, z ranjenim bratstvom in brez vsake tolažbe, le v brezobzirnih tekmah na horuk,

v začetku je bil Molk, ki se je skrila izza Besede, in vsaka beseda je bilo meso, raztrgano v zasliševalnici, v udbaških ognjiščih, v mrzlih šolskih in drugih pisarnah,

le da se otroci izgrgrajo proti lastnim staršem in da tovarišica ministrica čuječe pihne

in da tovariš ravnatelj in tovarišica ravnateljica v osnovni šoli blodita proti sreči,
da broditata vse globlje vrh blatnih zlobnih sikanj in zmajskega ljubljanstva,
v prókletem mestu linča in lakote in neusmiljenih patrov in zakrnelo sikavih tovarišic,
v osnovni šoli poboljševalnice in prenažrtega zasmeha, s porogom ob smrti,

spodaj pri vходу na domofonu zatuli, se oglasi potlej rezki moški tenor, "*Policija!*" in odprem v 1. nadstropju in že pride neki fantalin gizdalin mrzlogledi, pride uniformiran in je tiho, ko vstopi, samo podatke pobere, kot se reče, potlej pa jo mrzlo jezavo odkuri neznanokam, kakor je prišel, tako odšel, nič rekel, nič bevsknil, čemu in kako in zakaj, kakor svojčas udbomafija terensko, salamensko sapramentsko, ni kazni brez krivde, zato si krivdo izmislijo in naplahtajo s svojimi bebastimi razlogi in odločitvami, koga že hočejo, sami v eni sami samovolji,

nekaj čez poldan padajo crknjeni golobi s streh,
vrata so na stežaj odprta za policijske preiskave zloglasnih zlohrotnih agentk in agentov,
noben sosed nič ne ve, in imam vsega dosti,
ker motijo spanje in brišejo sanje celo otrokom in v hišo napeljejo tujost,
le da vladajo in da vsenaokoli izstradajo kogarkoli, ki ga dobijo v pest,
si izmišljajo neke čudne polpismene zapisnike, odpirajo na stežaj
vrata zaporov in drugih samic, postkomunistični težki in boleštni lisjaki,
v poslednjem obhajilu zaukaže pater ministrantu: "Odpri usta!" in je v biti ubito,
slovenska dežela se ruši v lastno obrobje, izginjajo gore in doline,
kar ostane, je policijska preiskava in so tovarišice in tovariši s šolskim zasmehom,
in kako zgonjeni so psi sledilci v uniformah in v civilni obleki, so repato zgonjeni,

besede in dogodek komaj tostran krivice,
vsak s svojimi udarci, z lisicami, plavi angeli in njihove agentske sence,
vsak trdó zarisan kot z obrazom krsto,
vsak rilčasto kosmati organ pregona, čekanast in v dolgem dnevu na kratko,

potlej je četrtipismeni uniformirani žvižgač svoje ščuvaške nastavljačke, neke jugovičko čefuričke pedagoške lumpenproletarke vendar bil podpisan, podpisan na formularju prijave organa pregona, motila ga je najbolj naša knjižnica in računalnik, češ, vse je nepospravljeno in zato da je otrok zanemarjen in bi ga vzeli, namreč po sodni poti in z zaslišanjem otroka in staršev kar na sodišču, kajti kaj pa ima pesnik doma knjižnico, kaj?! kaj pa doma otrok pridno in že fanatično bere, kaj?! bodo uredile šolske tovarišice in naskakači v uniformi in tovarišice socialne delavke mrzloglede in jezavo krivična babšeta, kaj?! bo policaj prišel spodaj in samo revsknil, "*Policija!*" in bo peš po stopnicah, da ga ja kdo vidi, grozljivo grozeč, kot leta po vojni, ko so izginjali stanovalci iz Ljubljane in jih niti niso našli,

zavozlaj tujo culico, ko greš na tuje, čez cesto ali v šolo,
zavozlaj culico, človek slovenski, ki te ubijajo tovarišice in tovariši v šoli,
v vladi, v tolikero prostaških brezosebnih pisarnah, da ti vzamejo kruh
in ti poberejo notranje organe kot za šalo in mimogrede,
na srečo še ne kamenjajo mimogrede na cestah, čeprav napadajo,
lajavti in olastninjeni zmikavti brez duše, spraskani iz maternic
kot eno samo živородno zlo, satani mimobežno, posmehljivci in žaljivci,
v času prihodnjem zmagoviti in sebi namenjeni za moč in oblast,
vzvišeno pritlehna sodrga, ki nas prešteva in odšteva,
na poti k reči in ničū

nam jemlje naš vsakdanji kruh spred ust, ubija nebo in pobira prstne odtise,

od eksistence do vloge

o kakšen teater zganjajo!

obenem nihče več ne ve, da bi bil kdaj tukaj, če pomislim le na gledališče, noben Stane Sever, Janez Rohaček, Duša Počkajeva, Bojan Štih idr.,

ti si kot rdeči mak, moja ljuba Nena,

kakor mrtev siv korak,

kakor reka vsa meglena...

blues, se spomniš, potem lobotomija, pogovori v prazno, razdevičenje jutra,

v literaturi pa ni opaziti tudi niti več imen, ne ženskih imen, primeroma Mire Miheličeve, ki je redneje vabila na večerje k Mikliču v penklubsko okolje, niti Potrča – Ingoliča – Miška Kranjca – Cirila Kosmača, Filipa Kumbatoviča – Kumbe in njegove žene Zofke, Josipa Vidmarja – Jozule, kaj šele Edija Kocbeka, kaj šele prijatelja Ivana Mraka, tudi se kakor ne ve o imenih Griške Strniše, ki je plaval mirno na Iliriji, in ni Pavleta Zidarja, Lojza Krakarja, ki sva z njim tolikokrat zavila k penatom na vampe in "malo mešano", le kdo bi vedel za sadističnega Vitomila Zupana, za previdno neprevidnega Roka Ariha, kdo bi se spomnil kje Marjana Rožanca – Marčija, ta je še komaj dva tedna pred smrtjo priklamal ves obnemogel v Peglezn po slovo, ni več starega Lokarja, Faturja, Karla Grabeljška, Jožeta Šmita, tega s pipco in mežikavim pogledom in z iskrico v koticu očesa, ni več, še pomnite, Draga Šege, celo še ni več kakšnega najplodovitejšega F. Bevka (mimogrede se spomnim na resnega slovenoljubnega Tržačana Franca Jezo), ni prijaznega prijateljskega in še iz mariborskih časov navihanega Branka Hofmana, ni v sebi uničenega, rakastega Bena Zupančiča, ni domobransko slokega Andreja Hienga kje za mizico v kavarni, dišečega po cestnem prahu in komaj zlikani zapuščenosti, ni živahnega knjigoljuba, še iz očetnih časov znanega Jara Dolarja, ker je njegov očka Anton učil mojega očka latinščino in grščino v klasični gimnaziji ter sta z mojim dedkom, praporščakom Ivanom Gajškom osvobajala Maribor kot Maistrova borca...

v cule pobirajo kosti pobitih, jih pobirajo za popotnico,

za pot popotno, za to rajžo pisano,

za pot romarsko med notno črtovje zamolčanosti in hostne tihote,

in kaj naj potlej rečem v tesnobi in skrbi in prijateljsko zavzeto o samomorilcih, od Aleša Kermaunerja, mladega Javorška, Slodnjakovega poba do Bora Dedijera, Marka Pavčka, Jureta Detele..., o vseh teh, ki so dali roko nase, itak menda nihče nič ne ve, niti ne o izgubljenem *Sonce,sonce,sonce* pisatelju in drugih, vse to ali takšno je samo literarna minulost, zgolj gola leposlovna izginulost,

kdo brunda in mrmra vase sklonjen, kdo uničen, kdo joka v skrivnosti,

ker večnost je

in večnost je

več

od trpljenja na samem,

medtem ko farizeji ubirajo strune po vetru,

nekakšno pišmevuharstvo, spet

uradniki odklanjajo ustvarjalnost in akademsko svobodo, svobodni poklic ter menda zmenjeno kot zmeneta menijo, da se ponavljajo 60. leta 20. stoletja

kdo hvali ime čigarkoli,

kdo reče Bogu hvala, ko sme oditi od svete maše,

kdo koga še pozdravi pred semaforjem,

kdo izberači prošnjo za besede usmiljenja,

kdo v čisti luči in z dozorelim vinom,

kdo z vsakdanjim kruhom,

ali kako, eni so za Baudrillarda, jaz pa pomislim na Ralfa Dahrendorfa itd.,

drugi so za Lacana in Foucaulta itd, jaz spet pomislim na Derridaja, na Deleuza, na Guattarija, čigar pesmi sem prevedel za ljubljanski radio, 3. program...,

tretji so vsaj za gospoda Theodorja Wiesengrunda in Ericha in Maxa, hopla, vsi judovski iz Frankfurtske sociofilozofske šole, iz Marburške šole itd.,

ne bom pel elegij za izginulost, ne bom sklonil glave pred tovariši in tovarišicami,

ne bom odtrgal obzorja z neba in poslednjega svita v perspektivah duš,

poljubil bom križ in med grožnjami bom molil kakor globlje morje,

bom v bliskih skalpelov in etra, bom živ, zrašččen s praprotjo nekje v breznu,

bom med svojimi, ki pričujejo za Boga,

ker niso bili niti na šolskem zdravniškem pregledu in niti cepljeni, kako nas številčijo, kolikor smo številčni številni,

koliko nas izštevajo v mrzli igri krempljastih postav,

hudiči se igrajo svojo zvrtničeno noro igro,

mešajo drek in načela in cilje, da se obrišejo s papirjem,

da se vrtijo v čarnem krogu zloglasnih golčanj, zlomiselnih pričakovanj, zlonamernih dejanj,

in kaj je bilo po vojni s slovensko filozofijo, z zaprtim kakor buržujčkom Francetom Vebrom, o čigar estetiki je pisal Ahac, kaj je bilo z Almo Sodnikovo in njenim otrokom, kaj je bilo celo še z Mirkom Hribarjem, ki je vskočil s predavanji o Immanuelu Königsberškem v kritiki čistega uma, dialektika ideje dobro deje,

čas je že, da pomislim, kako je s Tabo tam doli, v kraški tihoti in vse tesneje v dobroti,

v začetku je bil razkroj uma, trojni ples smrti:

prvič kot o realizmu s pretkanimi nitkami sebstva,

drugič v biti in času, da je bila senožet strukture in zgodovine,
tretjič radikalnost in zavrtost v pričakovanju lastne podobe,
in zgodba o živi zdajšnjosti, infantilni demon,

nekateri so za vroče, so celo za Wittgensteina, takšni bolj naredko, primeroma Andrej, spet eni, kot Ivo in Tine, sta navdušena s poljsko imenovanim Friedrichom in katoliškim Martinom..., zanalašč spuščam priimke, kaj pa Pjotr Kropotkin, Bakunin in Nečajev, kaj pa Berdjajev, Solženicin itd., Romano Guardini in Emanuel Lévinas..., v slovenski prestolnici vlada ena sama skrajna sila, in ni kajpak kaznivo dejanje tisto dejanje, ki je storjeno v skrajni sili, in skrajna sila je podana takrat, kadar stori storilec dejanje, ki ima vse zakonske znake kaznivega dejanja zato, da bi od sebe ali koga drugega odvrnil istočasno nezakrivljeno nevarnost, ki je ni bilo mogoče odvrniti drugače, pri tem pa prizadejano zlo ni večje od zla, ki je sicer grozilo, ne res, in storilec, ki je sam povzročil nevarnost, toda iz malomarnosti, ali je prekoračil meje skrajne sile, se sme mileje kaznovati, če pa je prekoračil meje skrajne sile v posebno olajševalnih okoliščinah, se mu sme kazen tudi odpustiti in sploh ni skrajne sile, če se je bil storilec dolžan izpostaviti nevarnosti, okvirno

čez rob,

v kaos in sončni pletež,

čez ničelno točko začetka ali čez vse na koncu

ali med krpicami ostankov, med ugaslimi kapniki sveč,

med lobanjami in čez širjavo globljih voda

asociiram z imeni, s personalizmom in eksistencializmom, kako učeno, medtem ko so prešvicane srajce obležale na proletarskih jonescovskih stolih in med plešastimi pevkami, čemu sem neki vse to bral, čemu Hegel, Marx, Engels, sveti Avguštin, sv. Tomaž Akvinski itd.,

kaj šele, da bi kdo pomislil vsaj malo krščansko, kdo so bili, naj naštejem:

Ivan Pregelj, Tine Debeljak, dominsvetovec France Koblar, France in Anton Vodnik,

sicer pa še Andrej Budal, prijatelj Janko Glazer iz Ruš, Juš in Ferdo Kozak, padli antikomunist Miran Jarc, Tonček Ocvirk na invalidskem kimpežu, Tone Šifrer....,

ko so tudi odrinjeni v pozabo diamatsko in histomatsko Dušan Kermauner, Bratko Kreft, Vinko Košak, Ivo Grohar, celo

esejiziranje se je porazgubilo nekam, primeroma Vidmarjevo "obrazno" monografiranje in esejsko poskusno šapirografiranje,

kaj šele Lavrinovi, Koblarjevi in Slodnjakovi knjižni eseji,

še Ocvirkovi, Brnčičevi, Grünovi literarni eseji, Predanovi gledališki esejski poskusi,

Kocbekovi dnevniki in eseji, Kreftovi kulturno-politični in vehementni, Rebulovi dnevniki, a kot milni mehurčki trajno učinkoviti zapisi, kritiško spisje spolitiziranih bratov Kozak, še pregledujem temelje v sebi in med oblaki, ko odhajajo mrtvi med žive za zmeraj, ko odhajajo čisto tiho in plavajo v poslednjem olju v večnost in kvišku s plamenom sveče, da ni nihče več v vesolju čisto sam, o Bog,

mrtvaška obleka in črni poceni mrtvaški čevlji za večnost,

južni bratje z volčjim laježem od zgoraj, pajaci kosovske bitke in podpohorske bitke,

kaj vse je v skladbah nove skladnje in v digitalnem dotiku s tipkami,

praznota daljnih neizsanjanih cest, kanali medmrežja, skozi iskalnike brskljam,

roke so sklenjene poslednjič, medtem ko življenje beži neizbežno v prsih,

in asociiram naprej mimogrede spominsko, literarnozgodovinsko omenim Vladimirja Kralja ali starega Božidarja Borka, ki sem ga počastil ob visoki življenjski obletnici kot tajnik Društva književnih prevajalcev – Podružnica v Mariboru, in imena sproti izginjajo kot zakleta, reflektivni spomini poblisnejo, prafantazma se spomni očka in mame, ko je oče bil še "kastrator" in je severni mesec razsikal ledno mesečino čez slovensko pomlad, se je razlil čarobni svinec za novo leto in je siknilo in je s krvjo šiknilo čez nično begotnost, asociativni spomini bežijo skozi naježeno kožo,

betlehemska staja pod Poncami,

daleč je Bog in pred Poncijem Pilatom, ki si umije roke,

medtem ko se drhal dere: "Križaj ga!"

in bi poezija prerasla kot roža gavtroža vse te traparije in pepelnati plevel,
ko si vztrajal celo med pikolovci in Pickwikovci, med plehko nesramnostjo užaljenih veličin,
ne da bi pretipal kosti in sploh rebrca poživinjenim obrednikom, čez pesmi, proze in dramo,
s spominki v pristanišču univerzalnega veselja, ob trgatvi in v jesenskem soncu,

in kako sva se v Štatenberškem ribniku šele kopala, sprva edina, z Brankom Rudolfom, jaz najmlajši, on najstarejši udeleženec literarnega simpozija...,
kaj šele, da bi kdo pomislil zdaj in tukaj na Ivana Grafenauerja, na Mirka Rupla, na Alfonza Gspana, Frana Petreta, na Lino Legiša in Borisa Merharja,
na Jožo Mahničiča v nadstropju Slovenske matice ali na Izidorja Cankarja,

celo rajniki Ahac in Ti, že lep čas vase umaknjeni Taras, sta odrinjena, tako

samoumevno in revno in razlito čez ničes popivnanih besedic

se zdi

vse

skupaj, če pomislim, ko je pozabljeno in kakor da nikoli ni bilo, niti v računalniškem spominu niti na robu izgubljenih datotek, v videoholičnem
strmecu, med igrkami virtualnih vojn in terorizma, zazibano na čelu spečega dojenčka,

kajti

kaj

so verige na rokah starcev, uničenih kmetov z duhom naduhe,
na starih potempljanih čevljih odseva samo prazni domači ogenj črne kuhinje,
dolgi noži gmajne in lajne ob snetljivi izpraskanki ranjenega jutra,

kaj bi kraški kamen, kljunasto kamenje okamenelih žagastih ptic,
kaj bi ruj v hrbtenici in v nasmehu, brinje zavržnosti,
kdo sname klobuk pred Tabo, ko Te ni in Ti slečejo kožo,
ker si zapustil svoje telo belim ploščicam in posmrtnemu dogodju secirnice,
da bi se okopal in plaval zadnjič gol in sam v sivem betonskem bazenu in v miru kloroforma,
če je zadnja maša v svetosti daru in bridkega trpljenja, ko potrpiš,
še vedno v nezavestnih trenutkih smrti, za en sam hipec večnosti,
nič več
in kaj
vse -

kaj

pomenijo tolikera imena že v sosednji Italiji ali Avstriji ali Madžarski, morda zaradi (jugo)slovanstva (zagrebškega tipa po Strossmayerju) bolj v Hrvatski, kjer je nacionalna zavest od Dalmacije, Istre do zagrebških purgarjev in do kajkavskega Zagorja dokaj močna, kakor je bila močna Krleževa levica, čeprav končno na koncu "na kahli",

zadnjikrat in enkrat
ni nobenkrat, ko je še vedno nad Tabo končna beseda in križ,
kljukastokrižni krst pod Triglavom je izžet od igre do telesa truplojedno, z upanjem
v mrzlici vročičnega gorčičnega zrna,

s severa bridki veter, z juga sreča in gnus, z notranjo razsvetljava brezsobnih prostorov,

v virtualni prevari in z dotikom samote v jasnem zraku,

s podobami, ki vse temnejše tonejo v nič in pozabo,

s srcem na rokah in s ponižanjem v hitrih ukrepih,

Javoršek je ugaslo umaknjen v kidričevsko-zihherljansko ničvredno

bedno okolje, odstrto zgoščen, prirejen, sploščen na ljubljanski

- še zmeraj! –

Kardeljevi ploščadi, z imeni hinavščine in krvave bratomorne potegavščine,

le

da

se

je

izžuborel vir vsega bogastva, in skladno s privlačno težo

se

kdaj

postavita obe nenadoma kot v pesemci taščice

v javnost Jože Pogačnik, manj Franc Zadavec, sicer med grafiti

vrsta "mladih", od bratov

Virk do žutokljunega Matevža Kosa, da o doktoratih na črni petek ne govorim, vse do Andreja Blatnika in drugih, ko se dviga Beletrina študentsko, skozi hladilnike in mikrovalovke, z Alešem Debeljakom in njegovim svingom nekakšne lepenkaste in v ameriško zastavo odete sfinge, tako rekoč v evropskih vojaških škornjih in v božji ljubezni pri jezuitih, z nasveti mentorjev in sedanjih univerzitetnih profesorjev – kot sta Boris A. Novak ali Vid Snoj, s smetiščem zavrženih slovenskih pesnikov, še s Francijem kokrskim, s tem avantgardnim kokeršpanjelom proletarcev, ki se je najedel besede pri Samojedih in je sanjal o Agamemnonu v avtobusu z "aria condizionata" in je bil sam klimatiziran, pravzaprav vse na Haronovem brodu ončez čez spodnje vesolje, tod si še voščimo za rojstni dan in se smehljamo drug drugemu, ne kakor Dušan Jovanović ali Žarko Petan,

to je dežela nožev, to je dežela nožev, oblečenih v perje angelov

in v nasmeh nekih drugih svetnikov, v reju pod lipo, med hrastjem in glogom,
med drevesi obešencev in drugih samomorilcev, a ozvezdeno z lučjo otroških oči,

tudi Aleš je pisal pesmi, tudi Marko je pisal pesmi proti goličavi,

kako je mogoče, da se veter obrne v vdanost do poslednjosti?

kaj

šele "delovno" novinarsko kot nadaljevanje glasila Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva izza diktature v Socialistični republiki Sloveniji, tudi po tv nacionalki, tudi po radijskih programih..., s preklastim preklestvom prisutnih privržencev, ko so postavljene črke predstavljene, ne več svinec, ampak film, folija Shakespearovih zgodovinskih in kraljevskih dram, en sam tragos v drugi slovenski majhnosti, v neulovljivem živem srebru sifilitične rdeče kuge, v svinjerejstvu in kurjerejstvu umazane ulice ter na šolskem parketu razredno, zloščeno za lakotne zobe, ker ni nobene zarotitve,

die Arbeit macht frei, tovarišica ravnateljica se brez zadrege obregne ob otroka

in želi živo smrt pesmi in bi s šolsko kredo napisala imena mrtvih

šoloobveznikov na krste, bi skupaj s tovarišicami svetovalnimi delavkami v šolski pisarni, s tovarišicami socialnimi delavkami v kancliji centra za socialno delo,

bi v policijski govorilnici in koderkoli uradno, da zadosti svojemu življenjskemu tovarišu ali brezobzirnemu preračunljivcu, slepemu od malomeščanščine,

bi v razredni zavesti in disciplinirano,

in kdo so bili vsi tam daleč, Stanko Majcen, ki je na mariborski tržnici prodajal na koncu solato in opozarjal, da je treba solatko lepo poškopiti zjutraj s svežo vodo, da bo naprodaj,

psihopati se ne imenujejo več psihopati, tovariš športne vzgoje
zahteva za nameček še opravičilo za otrokov izostanek od pouka,
tovarišica matematičarka zajeda in sumniči, da je podpis staršev ponarejen,
tovarišica elementarka se je skotila v sluzi pasje sline in hijenske placente, da
vlada z mrzlimi pogledi, ojla tovariš ravnatelj se je
zredil in se razlezel, odet v cunjastega soldata šolskih oddelkov, ki mu niti svinja
ne moreš reči, niti pesjan niti kuzlek, kdorsibodi je pisarniški bebec, znorel od kaznovanj,
v predpomladi so ljubljanske državne javne osnovne šole brez nogavic, drevje
zmrzuje kakor med pesjaki posušenih iztrebkov in toplih krvavic, da je pošastno,

in Ludvik Mrzel, ki so ga odpeljali na Goli otok kar izza kavarniške mizice nekoliko okajenega najprej v arest, potem pa na tovornjak in neznanokam, ne da bi kdaj videl sodbo v imenu ljudstva, tako kot toliko drugih, ja, kje je Bog v Trbovljah,

in kdo je bil neki Bogo(mir) Magajna, kdo Ferdo Godina s prekmursko lobanjo in tiho rožnat, kdo je bil Manko Golar z znanim cankarjanskim očetom, sicer ravnatelj osnovne šole, vsaj to provincialno nekje daleč in v blatu, in Nada Kraigher, kaj šele mladinski in otroško disciplinirani učitelj in koroški ravnatelj osnovne šole Leopold Suhodolčan, ta si je s Kotnikom zakotno vseslovensko izmislil *Bralno značko...*,

v kelih se ujame božja kri, na zlati krožnik božji opresnik,

pesnik,

kam boš šel skozi nepokoj mrtvih dni,

kaj boš pel med čudnimi prepelicami, ki bodo za obed,

kam na trpeči poti onkraj, da je moč v sebi zidana,

da je moč v sebi vsenaokrog gorata,

da je moč v živi razbeljeni svetlobi, v nedeljo,

ko se zazori dan drugače,

in vsi drugi sicer v šolskih čitankah, kot da bi bral le črno kroniko ubite literarnosti,

kaj vse

sem priredil tudi Andreju Skaleriču – Andru Fini Skalerasu, ki je bil zadolžen za Antona Trstenjaka, duhovnika psihologa, mojega štajerskega prijatelja, s katerim sem se včasih pogovarjal večidel latinsko, v Radencih ali v Ljubljani mimogrede, ampak Sodoma in Gomora se skrivata pred snetno in zasmeteno Ljubljano, kjer bi mater prodali za belič, očeta pa devajo v nič,

še Dane Zajc je šel na svoj križev pot in preko zarotitev v svet,

še Gregor Strniša je izkljuval mozaike iz oči svetnikov, da je bil deček na vrtu, v hiši domači,

kjer se smrt skriva bogvekam,

še Venno Taufer je zatrobil razodetje med svinčene zvezde,

neodposlano

polarno

epistolarno –

vsako pismo je lahko brez jezika v zamočvirjenem slovenstvu ljube Ljubljane,
medtem ko spavci izjokajo svojo ljubezen in prijateljstvo
z rosnimi solzami, da bi bilo še kaj ponosa v domovini,
da bi bili pozabljeni stari grehi in bi bilo odpuščanje med nami, med Tabo in mano v spravi,
zrelo v osončenih novih jutrih in brez kazni,

kje je skrivnost uspeha, in Kdo je bil gospod inšpektor Jovan Skerlić, Drago se je znašel, menda je zapustil Olgo, a stare naveze z Marijanom,
Francetom, Tounatom, športnim pesnikom krajevne skupnosti Andrejem – ostajajo, kljub Inkretovemu pompoznemu gostoljubju, mogoče zaradi
Tarasovega prikimavanja, še dr. Franc je argentinsko potegnil dimček in se je oziral po egiptovskih loncih mesa skupaj z Alojzijem Šempolajskim,

brž ko se prebudijo azaleje, so sanje ljubljene in izljubljene,
še mrtva žena mi želi v svojem večnem snu boljšo zgodbo,
biti Slovenec sredi čistega izginotja, biti v izvirku čiste vode solz,
o nikar naj ne pride nadme še hujše gorje, naj namoči dežek to zemljo domačo,
naj vzklijejo rože tudi na naših vrtovih in se oglasi pastirska pesem z divjadjo,

tako je

uspeval nemara le še Marko C., ki mi je objavil očetno pismo in se je usmilil, izbrano

je ravnal v toku deroče reke pobesnelih zblaznelih podganic in šolskega enoumja,

ne res, ampak eni imajo plačano in poberejo nagrade, od nagrade "sedam sekretara skoja (kaj je že "skoj" – savez komunističke omladine Jugoslavije,
mendato v tujki?)" do Prešernove nagrade in priljudnih povabil, medtem ko se nekateri mučimo zaradi vednosti, če ne zaradi drugega, tudi zaradi

klasične izobrazbe, in kakšne so šele navezave s Celovcem, tudi Peter H. je uspeval da le kaj, od graške revije *Manuskripte* v Forumu Stadtpark do pariškega klatenja in z Wimom Wendersom itd., medtem ko sem se jaz družil knjižno samo še tisti čas z Joyceom in S. Beckettom itd., ja, tudi Bulatović smeško je uspel, čeprav s črnogorskimi pretiravanji in lažmi in ker je vedel, kdo hoče biti spet novi Danilo Petrović Njegoš ali naslednji vladika med avstroogrskimi operetnimi kneginjami čardaša in "kavalir z rožo", odklanjajo me molče in z vnaprejšnjim zanikanjem tudi v *Družini* in *Zvonu* in še *Tretji dan* itd., besedila mečejo v koš mimogrede, saj je na voljo *preveč rokopisov*, ker je pač "nova pisarija" predrzno malenkostno, pa še navadnega soneta ne znajo scoprati skupaj, ne znajo zmesiti besednega tkiva novelete, niti navadne humoreske ne, kakor sem jih pisal štirinajstletnik in objavljaj v glasilu klasične gimnazije, da sem dokazal *veščino pisanja*, medtem ko so se drugi mučili perospraskani v polizdelkih, ja, kaj pa neprestana sila in grožnja, aufbiksarstvo, ko ni kaznivo dejanje tisto dejanje, ki je bilo storjeno pod vplivom sile, ki se ji storilec ni mogel upreti, če pa je bilo kaznivo dejanje storjeno pod vplivom sile, ki se ji je bilo mogoče upreti, ali pod vplivom grožnje, je enako,

ogleno črna je zenica-noč,

ki ne vidi ničesar več razen sebe,

ko se utaplja v solzah splavljeni otrok v toku rečnega prodja, nižje

ob vodi ali proti izgubljenemu jutru zavrženo, v mrzlem dežju

slovenskih družinskih odnosov in kričavosti šolske osnovne barabije in delikvence,

vsak zase češ naj diha, vsak zase naj poskrbi

z umetnimi vstavki v kosteh, pljučih, z umetnim jezikom,

z umetnimi presajenimi očmi revnih Indijcev, pod

gibkim obnebjem ustvarjalnega duha, med šopki rož pod golim nebom,

Drago je menil, da sem bil nekdam na sodišču kot študent kar tako, bolj za šalo, kakor da ne ve, da ni smel govoriti niti Ahac, da je

vdrugeč postavilo sodišče v prepolni véliki dvorani ob vratih tovariša miličnika s šmajserjem, takole

za vsak primer,

za ustrahovanje,

čudil se je, Drago, ko je "izvedel", da se je drl name državni tožilec...,

kar tako je pač ubral obtožbe kot oni zbebljeni Touna poslansko, tako rekoč delegatsko, mariborsko-ljubljansko in zmevljano s kršelji v riti,

tako rekoč skvartopirjeno v zvezi norcev in kruhoborcev,

kdo bo, polje, tebe ljubil, če več ne polje pšenica na žitnem polju,
ne polje v brezvetrju slovenstva in med zvermi in pticami roparicami,

ker ni nikogar več niti sram, da se je izvrtala črna luknja v smisel,

kdo naj ljubi gore, trde skale, ima rajši rajši skaliko kot ženske obline in mehko,

kdo neki, vse globlje tone smisel v govorici, kjer ni več nobene vdanosti,

je le našemljeni rjavi habitus, zdrdrano raševje naučenih molitev, stroga drža

izganjalca hudiča, še v zlatih uricah sprostivne in otroškega smeha,

je discipliniranje s sladkim ničesom nad otroško glavco kot sekira,

kuga, koga Kugy, v spomenike je ulit broneni cekin, so igrače uničene,

Vital Klabus mi pravi, o, kdaj smo že v mariborski restavraciji hotela Slavija

praznovali obletnico Založbe Nova Obzorja,
ko je plesal celo Jože Košar,
mnogi so izgubili dušo premočrtno, dovzetno za uničenje drugega,
ampak zdaj
se tam drugače pleše, bolj hohštaplarsko desetarsko,
čudna so pota
Gospodova,
ampak zdaj
lahko vsakdo pride kdaj
na svojo zblojeno shojeno pot,
kako, kako
si drznejo vzeti besedo že tingeltangelčki nevedni, porabniki interneta in pornografije,
in nič
ne vprašajo, kaj da je s Tarasom nekje
avbersko, avbersko ovbé, češ z brezčutnim, nemško rdečim baronom,
Vital Ti je nesel tisto *Sodobnost*, in to
mi

pove šele zdaj,
da Ti bo
že pokazal, ker je nekaj zmerjalnega med vama, zapuščeno opuščenega, za denar,
vprašalniki so polni nekih čudnih, nerazvozlanih rubrik,
spominska knjiga za spomin se zapre v platnice kot med metuljeva krila,
vse glasneje ploskajo ribe, ko skačejo čez valove in se delfinsko poženejo naprej,
in moje oči jim komaj sledijo, v bliskavici srebrnih teles, luskin in biserja,
in kdo bo padel k nogam, kdo bo padel pod križem,
kdo bo prevaral lastno samopozabo in se izmeril v besedah,

obenem kar tako pa mi pove o sošolcu Klinarju, čigar poročna priča je bil, da rad hribolazi, kaj pa o prevajanju, kaj pa Mirko Jurak in še kdo,
v obrazih France bernik, z gospodom Mirodolskim Jože Pogačnik, s Prešernovim pesniškim razvojem Janko Kos, še Matjaž Kmecl od pridige do
kriminalke,

ozke so ulice, ožje uličice splesanih razpoložljivo nerazpoloženih horizontalk
za denar v notranjem žepu, za navadico in stari pullover, zlikano
v ovratniku in giljotinsko, skoraj zverinsko, spočeto v nekem drugem času,
in druga prepoznavna in prepoznana imena, vse drugače, vse isto,

kar bi želel biti, Dimitrij Rupel na Gradišču, Denis Poniž v branju zbirčic in pesniških zbirk,
v zamolckem molku kljub nesmiselnim igram Marjan Dolgan, zbiratelj odčitkov in očitkov Drago Bajt, Aleksander Zorn s partizansko knjigo v
podpazdušju, kadar bolšči v nogometno vratnico Matej Bogataj, koliko imen za zajtrk,
prej še v gluhonemem ozračju Anton Ocvirk, Fran Petrč, Joža Mahnič ob Otonu Župančiču in Jerneju Kopitarju,
prej še v zraku obviseli Boris Merhar, Lino Legiša, Alfonz Gspan, kakor pajki na svoji izpredeni nitki,
prej še momljava Štefan Barbarič v Slovanski knjižnici,
prej še stari prijatelj in kakor Vidov dedek Stanko Janež, diabetik z zadostnim literarnozgodovinskim pogledom na Levca, je že moral vedeti,
prej tolikokrat Filip Kumbatovič Kalan med Trubarjem in moderno, ko je zamahnil z roko in veselo pogledal v *Geschlecht und Charakter*, med
odišavljenimi suhimi rožami z Zofko, da zaboli v srcu,
prej Dušan Pirjevec z močjo usode ob dragoceni pisalni mizici, zajedantsko namigljiv z namigušo Heglove ideje, do popolnosti, na poti do govorce,
zapisan v mrzlobo mrakovo svinčenih časov,
prej v stvareh igrcev in našminkanih vratov Dušan Moravec z meščani v slovenski drami, tudi simpozijsko,
prej Franček Bohanec in Mitja Mejak, ki ju je premagovala impresivna žalost ob vedrih godbah in tolkalih revolucije,
prej nakodrani Boris Paternu, slavljeno slavistično Franc Zadavec,
prej, si rečem, v ljubezni do branja Gregor Kocjan in Helga Glušič (Krisper),
prej rusko zresnjeni Jože Koruza,
prej Drago Šega, Herbert Grün s čudežnim jezikom esejev,
še Janez Rotar z nevidnimi konji in kakor modri jezdec in Vital Klabus, kakor da ne pozna niti ene same sladkosnedne besedice,

v hiši Tvoje biti ne smejo obnemogle plahe sence potoniti v najtišji mrak
sredi sveta in ončez,
se ne moreš skriti pred sabo, ko se vpišeš v ostro razodetje
in ostaneš brez ene same sveče za žalujoče ostale, z dediščino stoterih knjig,
kar je v nebesih neskončnega, je na križu smrtno trpečega,
a trepetavega v slavnino zveličavnem odrešenju, za prvo zibko in zadnji počitek,

in zdaj so Drzni znanilci sprememb delničarsko ukinili založniško dejavnost in je tudi Madžarevič, ki ga je, Srbijanca, Vital na založbo državno
instaliral, da sta skupaj in drug za drugim vnemar sfiženi Pantagruel, zlizani Gargantua,

kdo vse je

na cesti, Jack Kerouack,

pomislim, da bo odslej izdajala slovenske klasike

v zbirki zamrlega sonca severnokaplarska založba,

ta itak

vse

natisne, le da je bolj nekako

plagiat danes za danes in brez jutrišnjega jutra,

o se vrtijo vsi okrog kaktusa,
še skoraj vedno s Thomasom Stearnsom Eliotom,
z Edvardom Estlingom Cummingsom prav tako,
ni za
verjeti,
ljudje
z dejanjem
majhnega pomena, slovenčkasti, Ulysses by James Joyce,
nič
več zvečer v boksarskem klubu,
le
da
je
smrt izluknjana in so ostrostrelci pocrkali ko muhe,
brez zadostnega razloga:

- o ko ni kaznivo dejanje tisto dejanje, ki ima sicer z zakonom določene znake kaznivega dejanja, je pa majhnega pomena, in takšno dejanje je majhnega pomena, kadar je njegova nevarnost neznatna zaradi narave ali teže dejanja, ali zaradi tega, ker so škodljive posledice neznatne ali jih ni, ali zaradi okoliščin, v katerih je bilo storjeno, in zaradi nizke stopnje storilčeve kazenske odgovornosti ali zaradi njegovih osebnih okoliščin, zato

te lahko doma pretepajo
storilci , vsakdanji hudodelci, poskusni morilci
do krvi omahlega, vročičnega, ko komaj dihaš, bolan od pljučnice,
rože na mizi so zajokale, tako se je zgodilo meni, ko sta me tepla prehitro razvita
zlikovca, sta me bolnega, vročičnega, onemoglega,
da poslej vedno
pogledam skozi kukalo na vratih, ko pozvoni na vratih,
kdo
je?

Henry Miller je medtem lakotno popil gizdin sok iz smrti, pariško,
reklama retuširanega seksa in zavajanje s porabniško mrzlico nas meče božjastno,
Roderick O'Conor v Finneganovem prebujenju leta 1923, moj Bog,
Kaj že toliko časa! Večerjica s plastičnimi mumijami in gipsnatimi portreti,
nič
ni prenarejenega, ko se fotografirajo
Vicente Aleixandre, Luis Cernuda in moj Federico García Lorca, še v zgodbi srca,
ko *pesem*

hoče biti

luč,

Garcin za zaprtimi vrati se ljubkuje z Estelle in Inès, vesekdaj, med cerkvenimi očeti,

E mail svetovno od zore do zore, *Cien años de soledad*, še

z indijansko krvjo Jorgeja Luisa Borgesa

v podtalju pragozdovnih avantgard,

povedal sem mu, Vitalu, kako prihaja grozit tudi

njegov kletni šiptarski sosed, ko je odsoten Josip Vidmar ali Johann Wolfgang Goethe,

a se je samo čudil, kako neki,

takle Uri šiptarsko nevarni,

in sem povedal

vzhodno-zahodno zdaj

razživetemu in prevajalsko bodremu in osebno kritičnemu Vitalu, da sem prebral vsega Goetheja v izvirniku, kaj tudi Heineja, Trakla, Paula Celana...,

zgodbe se

ponavljajo, *Dieu neutre*,

Un uomo finito, ampak ne več cankarjansko in kakor v dunajski tajni Zadrugi,

niti ne

z Rudolfom Maistrom ali Otonom Župančičem, kajti ko je
pozabljen v Ljubljani že v šolski klopi kakorkoli
onle Vrbljan,
z Matijo Čopom na Savi, spet 31. decembra sedi za svojo pisalno mizo,
o kako so
zaničljivo potisnjeni v
nič
vsi
drugi nekdanj in sedaj pišoči,
fata morgana in Fata pijana, André Breton in Wilfredo Lam,
prerokbe so grozne, resnice so skozi,
le modrec norec se je sprehajal med počitnicami v Tivoliju, a brez psa in mačke,
gospa Šalamunda se širokousti z bruholjivo želvo,
menda z grško kornjačo in s sejalcem na državni praznik,
ko je zaspano vreme in je *Le flaneur des deux rives grammes* - 1918 (Kostrowitsky!),
je *Vie des martyrs* - 1917 (Georges Duhamel), v Abbey Theatre
tragično *The plough and the stars* - 8. Februarja 1926 (Sean O'Casey), o mili Bog,

mimo je, mimo in ob bistrem potoku je mlin, da ledenijo pogledi,
povrh so po/
sejali še prevedene pesniške besede prijatelja Grindela,
Cristo si è fermato a Eboli, kot je rekel Carlo Levi,
da o drugih
pred
skupščino govorcev in izza dvorcev
ne govorim,
ker se spomnim Stefana Heyma v avtobusu, ko smo se peljali, vsak zase *Ahasver*
čez srbsko srbečico in je zahodna pomlad rezala sence lesorezno,
nič
niso umaknili,
nič, ne strašljive zlitosti v bronu ne jalovega izločanja herojev in okruškov,
imaginarni objekti pisave in branja, skrb za smrt je močnejša od zavesti v bistvenih rečeh,

osvoboditelji krotitelji so prišli z otroki samorastniki
iz državne obvezne šole in so povsakdanjili sleherni glas,
hip hop se je oglašalo nekam znano, hip hop,

da sem se spogledal z marsikom mimogrede,

kaj

sem pravil Vitalu,

da sem za jutranjo vajo prevajal Hölderlina, kdaj tudi Stephana Mallarméja, Rimbaulda ali Baudelaira, kaj pa belgijski sodobni pesniki,

kdo jih

neki

pozna, kdo bere v letalu čez Lužo,

in sem bral in si prevajal Katula, Properca, Tibula,

nekaj

manj Ovidija Publija Nazona ali Vergila,

Horaca skoraj

nikoli,

in moj ljubi Cicero iz leta 1780, v Fénelonovem zglednem prevodu in izvorniku, moj ljubi Seneka itd.,

Gaj še k Juliju Cezarju...,

vsi

so za ljubljanstvo brez haska, odveč, samo udarci so udarci,

razvaline se sesujejo v molk, zidje obzida speve mrtvih ptic,

da je v prisluhu svetloba rudninska, da je zlato nasmejano
širokih ust, da oči mežikajo v čas ob vsaki uri miru, da ni več *Gavženhrib*,
ukana v svetu brez sovraštva, rdeča maša za prišleke, ker čez sotesko ne prideš,
in še zdaj navsezgodaj, kdaj ob 3^h berem *Vulgáto* v izvorniku,
ni me sram priznati, včasih zajokam,
me zadene
evangelijsko živo oznanilo besedno
v srce, si ne morem pomagati, prepoznavni *Ecce homo*,
jutri čez Jordan, s strašno očetno Jeftejevo prisego, še *Mrakov Proces*, še *Pregljev Azazel*, in *Evangelij po Judi*, in *Po stopinjah Gospodovih...*,
psalme si prebiram za tolažbo,
slovenski dnevi se stebrijo, naposled so
kozolčasti, v slogu vsake slovenske hiše, kmečke bajtice, kočure,

Andre Deutsch v Londonu obišče slaščičarno,

nič

častnih doktoratov in salonskih banketnih prigrizkov,

še Chapman & Hall poskusita angleški čaj,

Farrar, Straus & Giroux poskusijo pikantni papir v njujorški maniri
in Simon & Schuster prav tako talentirano čez Manhattan,
John Wiley s sinovi od Chicestra do New Delhija...
in drugi, Javier Vergara v Ciudad de México se uspešno dogovarja
s pesmijo, napisano na tortilji,

le tukaj so

vdelani kamni v grajeno stanovanjsko okolje naseljenih blokov,

da je tujec s tujcem sosed sosedu,

skorjasto spraskano, a pod površjem krvavo

da

le

kaj,

paradižnikasto rdeče od komunistične sprijenosti ali od pokvarjenih samovladnih tipčkov v tripu,

ki norijo bolj kakor pijani od same bojevniške treznosti, na smetiščih in košarkarskih igriščih,

ki ne poznajo nobenega prijateljstva, niti v hokeju na travi ali na asfaltu,

ki se vsesajo v ljubljanski svet že dnô pekla, med stopnicami in žlicami,

ki hujskajo med kulturnimi prireditvami za kogarkoli izbrano, se režijo in cvilijo
od ene same zavistno drobnjakarske zelenine,
ki trgajo okna in vrata, da bi bil slovenski Auschwitz sredi parka Zvezda,
ki se režijo, ko teče kri in se joka v bolečini zviti otrok,
ki bi spet v cerkvi snemali pornofilme z bledim okusom meščuharstva,
ki objavljajo samo sebi in se nestrpno spominjajo ničā,
ki zaničujejo očeta in mater, da bodo dolgo živeli v udobju pisarn,
ki lahko pridejo pretepat v enem od tistih vročih dni, ko se prham večkrat na dan in sem čisto matast, bolan,
a
pazljiv dovolj, da me ne napade kateri od sosedskih kačonov
in ne država, ta najbolj mrzla strupenjača med vsemi iz raja izgnanimi kačami, o,
sikajoča po obrazcih, v znanem novoreku prizadetih psovk, skoraj ameriško,
v argotu Argonavtov in z zljadrano Antigono,

enkrat za vselej mi je dovolj,
samo noč se obeša nepazljivo med sveže oprano perilo,

na balkonu diha luna,

sicer pa berem in berem, uvidevam tisto "dolenjsko",

tisto kačje plazečo taktiko uspešnosti, ko najprej napadejo, če morejo,
a, potem pa se delajo gospodek fini, kar pa že sodi
menda in drugače v domobranski
slovenski značaj,
in partijsko partizanstvo ni imelo nikakršnega in nobenega značaja,

le še v zmrcvarjeno krvavi gošči godljastega domače človeškega mesa
se
je
plačano partizanstvo hladilo, se je hladilo
pri kmetih,
ko
so pobijali krave in živino in se nažrli,
medtem ko so drugi zategadelj, kakor pravijo,
postavljali vaške straže, iz strahu
pred hostnimi banditi državljanske vojne,
na koncu koncev

ne bi bilo

nič,

ko ne bi zmagal stalinizem s sovjetsko dodelitvijo

slovenske domovine

jugoslovanskim komunistom, skričano po dogovoru že na Jaltski konferenci,

ho fame, I am hungry, Trst je bil naš,

v Kočevskem Rogu so dogorevale

v katedrali hostja sveče

nad grobišči morišči

pobitim žrtvam, naj/

bližjim v spomin, da bi stal sredi slovenske prestolnice

kdaj

obelisk

o v svarilno znamenje kaznovalcem in zbesnelim krvnikom,

in partizanska pokojnina, partijska pokojnina, ugodje,

proti komunajzarski diktaturi,

da bi se vedelo, da so

Umrli za domovino

v tisoče brezimni, po državljanski vojni pobiti,
v državljanski umirtvi Ljubljanske pokrajine in proti krivici stoletja,

torej mine, mislim,
bivajoče dan še prekmalu, vsak dan,
kot s slovenskim oktetom, odkar ne pišem več dnevnikov,
čeprav je naraslo na nekaj deset tisoč strani,
in kdo je komu izsesal kri
v tovarni avtomobilov, kdo je posul slovenske parke z delnicami,
oho, plebiscit med izseljenci, glasovanje doma, slavje pred mestno hišo
v prestolnici, v sredini,
levo in desno na fotografijah marsikdo, in Ti, Taras, si nazdravil,
med spopadi parlament, ultimativno, kje so zdaj samostojni glasovi?
demoni strojne civilizacije drvijo čez svet neopazno,
secirajo Tvoje in moje oči vsako jutro, ko se zbudiva,
trančirajo meso s prstov, kajpak z anestetiki, v lepotni operaciji,
da ne bi kdaj zbolelo,

in otroci se rojevajo s carskim rezom, umetne dojilje špricajo mleko,
vsak dan je med jutrišnjim upanjem in odvčerašnjim spominom, le da ni vsakdanji,
začenši
že ob 4^h zjutraj in prej, ko ponavadi vstanem,
Taras, pravijo, da pišeš sicer ponavadi
čez polnoč, bedec v tihoti globoke nočne budnosti in pogreznjen vase,
dejaven,
jaz
grem šele spat kje
opolnoči
in vstajam zgodaj,
samo moj Vid sladko panča, najstnik, mladenič genialen,
umetnost absurda je že presežena, Past Masters in Thomas Mann,
groza biti v nočnem azilu, v zaklonišču pred šolskimi pisarnami,
pred uradi centrov za socialno delo,
pred policijskimi postajami, pred župnišči,
pred samostani, pred vojašnicami, pred zdravstvenimi domovi,

pred trgovinami, pred zaklenjenimi gostilnami,
pred zlatarnami, pred slaščičarnami,
včasih s Stanislavskim in s Tairovom, z voščeno figurico in amuletom
proti zamolčanosti,
strašno jih moti, jih moti motene,
vse druge,
vse tiste
šolske tovarišice, gizdice,
in je vsaka s svojo napuhlo menstrualno izlito žrtveno krvco,
ki meni, tršica, da je
dovolj oblastna,
da je zdaj
čas vladajočih žensk,
čas svobode njihove zasvojenosti in vsakršne umazane obsedenosti,
ko imajo
vse,
imajo oblast s svojimi požensčenimi tulci,

vse

takšne neskončno moti že šoloobvezni nadarjeni in priljudni dečko,

kaj šele počestniške barabe, kaj šele vso to uradno ljubljanijsko, zneseno vkup z vseh vetrov, toliko izprdkov,

saj bevskljajo, renčijo, lajajo, sikajo razredno, in sicer nadrejeno podpovprečni poredno, po redu šolskih pravil,

vizualna poezija se strdi v črke naokroglo, skoraj pijano, tudi s tvojim sinom

Matjažem Hanžkom, od Murna naprej, v medijih in s posthipnotičnimi učinki,

ampak čemu se še pater Peter norčuje

iz Rešnjega Telesa

pri svetem obhajilu,

da

ni

nič

več svetega,

ki si lahko privošči,

kar

si

hoče, posebej s svojimi malimi nasilnimi zmedenimi lumpki,

z nekaterimi ministrantki, ki ukradejo kristalni vrček iz zakristije in odnesejo domov,

ki bi faluse lepili na oltarni in vsak križ, sredi Kristusa,

ki bi lepili umetne falose ali falose iz testa,

da

se posmehujejo Jezusu jezavo privoščljivo in pornografsko

ter pod kiklico skrivajo pornografijo, pobrano z interneta,

slušna igra, O-ton slušna igra, kdo sliši Božjo besedo,

v Ljubljani imajo

Boga za nekega gospoda Bóga, o katerem menda piše celo v Svetem pismu

ali v koranu,

ki jim je tudi naodveč in bolj za javno kazanje,

za fetišizem dragih čevljev, jaht pridobitniških oblastnikov,

ki izrabljajo avtosugestijo za lastno prenasičenost,

za medijsko objestno zaničevanje,

le

da

bi

bili

kaj

že sposobni nezavarovani,

in izza zakristije

naprej

baptisterij,

koliko je svobode, pravičnosti in miru na svetu,

quia absurdum est,

ker sta zanikanje in teptanje človekovih pravic pripeljala do barbarskih dejanj, žaljivih za človeško vest, in ker je bila stvaritev sveta, v katerem bi imeli vsi ljudje svobodo govora in verovanja in v katerem ne bi živeli v strahu in pomanjkanju, spoznana za najvišje prizadevanje človeštva, čemur se Ljubljana hudičevsko roga in se renčavo reži,

osnovnošolska Ljubljana tovarišic in tovarišev, to

ni

več

Tvoja Ljubljana, Taras, ni več moja Ljubljana,

ali

ker je nujno potrebno, da se človekove pravice zavarujejo z močjo prava, da človek ne bi bil prisiljen zatekati se v skrajni sili k uporabi zoper tiranijo in nasilje, ko se je treba nazaničevanje in žalitve, na ponižanje in uničenje do smrti tudi navaditi, kajpak po predpisih in dovoljenjih, spet

ker je nujno potrebno pospeševati razvoj prijateljskih odnosov med narodi, ne pa tudi tukaj med otročadjo za Bežigradom, v krvavi Zupančičevi jami, ne res, ko itak policija tovariško sodeluje s šolskimi tovarišicami in tovariši pri uničenju slovenskih družin, ne res,

in kdaj sem izgubil mimogrede *Simbole*, pesniško zbirko v vajah v slogu, kar počne zdaj

strokovnjaško nekako Boris A. Novak, vse tiste sonete, verze, asklepiadsko kitico, nibelunško kitico, sapfično verzificiranje itd.,

o, kam

so se izgubile druge pesniške rokopisne zbirke, grozavo grozna in dantejevsko-ducassovska in pretočno besedna zbirka

Spevi,

ki jo je Tone Pavček pred leti na Cankarjevi založbi »odklonil«, zavrnil, ker da je preveč grozna za slovenskega bralca, ki ne bi vzdržal takšnih lautréamontskih verzov,

Vitalu sem tudi povedal, da nas menda ni prav veliko, ki bi prebrali Platonovo *Državo* v izvorniku, pa *Anabasis* in *Kirovo vzgojo*, in kdo je že členil primerjalno Sofoklovega *Kralja Ojdipa*, le Vidu sem po toliko letih pokazal, kje so tragedijske (tragično usodne) prelomnice, vlogo Teirezija in uvedenega zbora, sem mimogrede s svinčnikom v roki pojasnjeval pomen antičnega amfiteatra na odmevno prostem, še oblačila in koturne..., tudi, kdo je vpeljani deus ex machina, nekaj o Ajshilu in Evripidu..., saj to spada sicer v solidno izobrazbo,

Die schönste des Altertums imamo v Bradačevem prevodu doma vedno na voljo, če se zapletljajsko podvomi, kdo je čigav med nebeščani in polbogovi in drugo, o Homerju pa Vitalu nisem razkladal niti "šolsko", saj je menda dovolj znanega, le Danteja sem omenjal povrh z največjo pesniško ljubeznijo, čemur bi se morda pridružila Andrej Capuder in T. Debeljak, če ne tudi mogoče Alojz Gradnik...,

kaj *Vita nuova* in Dantejevi spisi v latinščini, kar sem nosil s sabo nenehoma,

kaj

se dogaja dol po Čopovi in do Prešerna k Tromostovju, le kaj neki, še Dušan se je šel skoraj astrofizično, a domače slovensko poklonit pesniku in ga je pozdravil, preden se je odpeljal spet v ameriško Naso, naključna naglica, mimohod, izgubljanje glagolov, kaj se dogaja, vsak je v službi in na svojem mestu, le tu in tam kateri med nami bere svoje knjige in se zatopi med stavke in odstavke,

za Bežigradom pa je itak vseeno, tukaj se polkmečki damski vložki pogovarjajo z rjavim habitusom in so šole popisane s srbskimi kletvicami jugovojske in ponekod že otročad čebnja v jugoslovanščini, tovarišice pa se perverzno izživljajo le nad slovenskim kulturnim otrokom, vse te babe tovariške so protislovenske, so tovarišice kakor kakšne partijke, z ono tovarišico ministrico na čelu, ki so se pripodile od koderkoli in napadajo vse, kar že diši po kulturnosti, kaj šele po liriki, epiki, dramatikih, zmencane so takole v sebi navzven, oblastne, z ređovalnicami in s pendreki v gizdi, vsaka s svojim izsesanim pendrekom v gizdi,

kaj pa sanje smešnega človeka, Dostojevi *Besi*, pripravljenost na uničenje med gobezdanjem, moral bi ostati zvest določnemu reku in rekanju,

dišeča sandalovina in materina dušica in olivno olje za maziljenje,

šmarnice bodo dišale po večerni molitvi, v somraku Zahoda bo *Razodetje* še veselo,

sanjam Slovenijo in Slovenija me izreče, me izpoje,

v mreži medmrežja in na spletnih straneh,

moral bi Ti napisati epistolarno kaj bolj krhkega, kot pecivo brez sladkorja,

da bi se slišal uslišan v glasovih, da bi se videl v ogledalu nevidnega,

vzhodno od evropskega neba, na severni strani, a južno, v svoji sobi,

naslonjen na roke, s kristalnim pogledom zazrt v bitje, ker bit je

onstran the možnosti, je v zmožnosti bivajočega v biti sami,

telo izza vseh drugih teles, izza vesolja atomov, izsejan v čas,

v sijajnem siju radosti, da so branja, da je pesem,

da je dogodje v drami, da je otroška igra in ristanc prahu,

nič,

kar počnem, me ne določa bolj kot pisanje,

na tem svetu, iz katerega se zavihtim kot vesoljec

v prazni prostor, da slutim svetlobo izza teme, dan izza noči, jutro izza dneva,

z zdravilno vodo pesmi in dobrega sonca v očeh,

in

nič

se ne morem pretvarjati,

ker vem, kako se počutiš v shranjeni zakladnici duha in se greješ

na zadnjem soncu, na prvem soncu,

čakaš med sončnimi zahodi

skoraj nepristopen v vetru in brezvetrju, zagledan skozse k drugim

in Te lepo pozdravljam

in Ti želim vse najboljše

prijateljsko

VLADIMIR GAJŠEK

VLADIMIR GAJŠEK

PRIGODNIŠKO PISMO ZNANEMU NEZNANCU IN NEZNANEMU ZNANCU

I. izdaja, 2009

založila in izdala

Intelyway webmedia

za založbo

Vladimir Gajšek

uredil

Vladimir Gajšek

jezikovni pregled

Vid Gajšek

opremil in tehnično uredil

Vid Gajšek

ilustrator

Vid Gajšek

© Intelyway webmedia, 2009, Ljubljana

E✉ vladimir.gajsek@intelyway.com

E✉ vid.gajsek@intelyway.com

